

Kako je naučila sorbska mati svojega sina zopet materinega jezika.



o Lužicah (Lausitz) na Nemškem prav do Berolina živi še kakih 50.000 Slovanov, ki se Sorbi imenujejo. Šole so pa vse le nemške, zato se sramuje marsikak mladenec kasneje svojega materinega jezika in se kaže trdega Nemca; zato se manjša število Sorbov vedno bolj.

Kako težko je materi, če pride njen sin od vojakov domov, pa neče več razumeti jezika, v katerem mu je pevala pesence, ko ga je zibala in bdela pri njegovej postelji. Ali marsikatera si zna pomagati.

V nekej vasici je živela starka. Imela je sina krepkega mladeniča. Kako je jokala sirota, ko je moral sin obleči vojaško suknjo. Tolažila se je mati, da bodo pretekla kmalu tri leta. Pridno je delala, marsikak poboljšek pošiljala ljubemu sinu v Berolin, da si je mogel kupiti včasih kaj prigrizka h komisu?

Leta potekó, sin se vrne od vojakov domov. Vesela mu hiti mati naproti, objema in poljubljuje ga. A kako jo zabolí sree, da ne čuje niti besedice v sorbskem jeziku iz ust svojega sina. Njegovi tovariši so ga dražili vedno, da je njegov materin jezik surov, neolikan i. t. d. Hotel je torej pozabiti svoj narod in svoj jezik.

Zamán ga je rotila mati, naj ne boče taka kukavica; sin se ne zmeni za-njo. Odgovarja jej vedno le nemški.

Mati misli in misli pa si jedno izmisli.

Nekega jutra gre sin na polje orat. O póludne pride truden in lačen domov. A miza ni pogrnena, jed ni pripravljena. Sin se čudi in gleda mater, ki sedi mirna za mizo in pridno šiva. „Mati, kaj ne pojdemo jest?“ oglasi se mladenič nemški. Mati pa šiva dalje, besedice mu ne odgovori. Sin vpraša drugič, tretjič, a vedno nemški.

Ko zapazi junak, da na svoja vprašanja ne dobi nobenega odgovora, želodec pa vedno huje kruli, uda se in vpraša končno sorbski: „Mama, nebzomy ga dzinsa jesé?“ (Mama, ali ne bomo danes nič jedli?)

Zdajci skoči mamka vesela k višku ter mu odgovori: „To, jo, moj synašk, by ty me jano davno povjazel, az sy tak glodny!“ (Seveda, moj sinek, zakaj vender vže davno nisi povedal, da si tako gladen.)

Kmalu je bila miza pogrnena. Mati je sina lepo pogostila, ker se je naučil zopet materinega jezika. Pozabil ga ni nikdar več.

(Po P. Lindenberg-ovem spisu „der Spreewald.“

Westermann's illustrierte deutsche Monatshefte. 1888. prel. F. H.)

—♦♦♦♦♦—

Vol in jelen.

(Basen.)

Počasni vol in hitri jelen sta se pasla skupaj na livadi. — „Če nas medved napade,“ reče vol, „branila se bočeva obá skupaj; s složnimi silami ga premagava!“ — „Delaj, kar hočeš!“ odgovori mu jelen — „jaz ne vem, zakaj bi se boril z močnim medvedom, ker lahko ubežim.“

J. B.

—♦♦♦♦♦—